

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/52/2023
Identifikačné číslo spisu:	4412010294
Dátum vydania rozhodnutia:	28.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Klemanič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4412010294.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Emila Klemaniča a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Patrika Pribelského, PhD. na verejnom zasadnutí konanom 28. augusta 2025 v Bratislave, v trestnej veci obvinenej A. A., pre pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/101/2022, z 29. decembra 2022 takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/101/2022, z 29. decembra 2022

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 320 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, § 281 ods. 1 Trestného poriadku, § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, a v ustanoveniach § 41 ods. 3 Trestného zákona, § 42 ods. 3 Trestného zákona, § 122 ods. 10 Trestného zákona v spojení s § 10 ods. 15 Trestného poriadku v prospech obvinenej A. A..

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušuje uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/101/2022, z 29. decembra 2022.

Zrušuje aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Krajskému súdu v Nitre prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 3T/91/2012, z 1. augusta 2022 bola obvinená A. A. uznaná za vinnú zo zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, na skutkovom základe, že:

„1.

po predchádzajúcej získanej dôvere a ústne uzavretej dohode medzi obžalovanou A. A. a poškodenou T. Q., narodenou XX.XX.XXXX, v tom čase bytom Z. I., P.Á. X, o zapožičaní peňazí, bolo na Notárskom úrade Nové Zámky dňa 29.04.2005 spísané vyhlásenie, na základe ktorého J. Z., narodený XX.XX.XXXX, bytom L. Z. Ž., O. C. XX, v ten istý deň, na žiadosť obžalovanej A. A. toto vyhlásenie vlastnoručne podpísal a prevzal sumu 140.000,-Sk od F. Q., narodeného XX.XX.XXXX s tým, že ide o zálohu na kúpnu cenu za jednoizbový byt, nachádzajúci sa v Z. I., na Z. R. číslo XX, na X. poschodí, vo vyhlásení sa zaviazal uvedenú sumu vrátiť do 02.05.2005, peniaze následne odovzdal obžalovanej A. A., ktorá ich nepoužila na kúpu predmetného bytu, pretože tento byt vôbec nebol na predaj, a takto vylákané peniaze v dohodnutej lehote do 02.05.2005 a ani dosiaľ, obžalovaná a ani J. Z. nevrátili, čím spôsobila poškodenie T. Q., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom A., Ulica G. A. XX, škodu vo výške 4.647,15 € (140.000,-Sk),

2.

ako sprostredkovateľka, s úmyslom vylákať nehnuteľnosť, dohodla predaj rodinného domu číslo 12, v obci Kolta, zapísaného Správou katastra Nové Zámky na liste vlastníctva číslo XX, pre katastrálne územie Kolta, medzi vlastníkmi F. P., narodeným XX.XX.XXXX a P. P., narodenou XX.XX.XXXX, ako predávajúcimi a A. X., narodenou XX.XX.XXXX, bytom B., Z. XX, ako kupujúcou, ktorá v skutočnosti nemala reálny záujem o túto nehnuteľnosť, v dôsledku tejto dohody bola medzi menovanými predávajúcimi a kupujúcou dňa 30.11.2005 podpísaná kúpna zmluva s kúpnu cenou 650.000, Sk, obžalovaná sľúbila predávajúcim vyplatiť sumu 650.000,-Sk, ako aj to, že za peniaze získané z predaja rodinného domu a úveru, ktorý pre nich sľúbila vybaviť, im kúpi trojizbový byt na Ulici C. číslo XX v Z. I., čo sa nestalo, po uzavretí tejto kúpnej zmluvy obdržala obžalovaná A. A. namiesto kúpnej ceny od A. X. pôžičku 300.000,- Sk v hotovosti, ktorú obžalovaná použila pre svoju potrebu, následne však obžalovaná dohodla ďalší predaj predmetného rodinného domu medzi A. X. ako vlastníčkou a predávajúcou a JUDr. C. B., narodeným XX.XX.XXXX, bytom B., L. XX, ako kupujúcim, a to kúpnu zmluvou z 26.01.2006 za dohodnutú kúpnu cenu 670.000,- Sk, z ktorej kúpnej ceny JUDr. C. B. zaplatil A. X. minimálne sumu 330.000,- Sk a obžalovanej A. A. minimálne sumu 120.000,- Sk, pričom obžalovaná však ani z tejto sumy nevyplatila poškodeným F. P. a P. P. žiadnu sumu, nevybavila sľúbený úver a nekúpila trojizbový byt, peniaze použila pre vlastnú potrebu, rodinný dom číslo XX v obci A., odo dňa 23.12.2005, na základe ústnej dohody obžalovaná poskytla na bývanie H. A. (predtým Č.H.), narodenej XX.XX.XXXX a E. A., narodenému XX.XX.XXXX a ich ďalším rodinným príslušníkom, ktorých utvrdzovala v tom, že predmetný rodinný dom sa stane ich vlastníctvom, čím spôsobila F. P., narodenému XX.XX.XXXX a P. P., narodenej XX.XX.XXXX, obaja bytom Z. I., škodu vo výške 22.300, €, zodpovedajúcu hodnote predmetného rodinného domu k 30.11.2005,

3.

potom, čo JUDr. C. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom B., L. XX, ako predávajúci uzavrel s H.U. Č. (neskôr A.), narodenou XX.XX.XXXX, bytom I. F., A. XX, ako kupujúcou kúpnu zmluvu z 01.02.2006, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti, zapísané na liste vlastníctva číslo XX Správy katastra Nové Zámky pre katastrálne územie A., ako parcela číslo XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 756 m², parcela číslo XXX/X - záhrada o výmere 9030 m² a dom súpisného čísla XX na parcele číslo XXX/X, obžalovaná A. A. s úmyslom získať finančné prostriedky pre svoju potrebu, presvedčila H. A. (predtým Č.), aby táto dňa 22.08.2006 v Nových Zámkoch uzatvorila zmluvu o pôžičke s poškodeným E. I., narodeným XX.XX.XXXX, trvale bytom B. - L., K. X, na sumu 17.028,48 € (513.000,- Sk) s lehotou splatnosti do 22.11.2006, pričom v uvedený deň bola na jej podnet spísaná aj zmluva o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva medzi veriteľom E. I. a dlžníčkou H. Č. (neskôr A.H.) z dôvodu poskytnutia vyššie uvedenej pôžičky, a to na predmetné nehnuteľnosti, zapísané na liste vlastníctva číslo XX Správy katastra Nové Zámky pre katastrálne územie A., v ktorej zmluve H. A. uviedla, že je výlučným vlastníkom uvedených nehnuteľností, bez tiarch a obmedzení, pričom dňa 22.08.2006 obžalovaná podala na Správu katastra Nové Zámky návrh na vklad vlastníckeho práva v prospech E. I. v zmysle uzavretej zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam medzi E. I. a H. Č. a následne E. I. odovzdal predmet pôžičky, a to finančnú hotovosť vo výške 17.028,48 € (513.000,- Sk) k rukám H. A., ktorú táto v zmysle ústnej dohody následne odovzdala obžalovanej a ktorá ich použila pre vlastnú potrebu, a to napriek tomu, že kúpna cena predmetných nehnuteľností nebola uhradená JUDr. C. B. v zmysle predchádzajúcej vyššie uvedenej

uzavretej kúpnej zmluvy z 01.02.2006, poskytnutú pôžičku v lehote splatnosti a ani neskôr E. I. nevrátila a predmetné nehnuteľnosti neboli zavkladované v prospech E. I., čím spôsobila poškodenému E. I., narodenému XX.XX.XXXX, trvale bytom B. - L., K. X, škodu vo výške 17.028,48 €,

4.

pod zámienkou vybavenia úveru na rekonštrukciu rodinného domu, dala dňa 07.02.2006 podpísať poškodenej T. Q., narodenej XX.XX.XXXX, posledne bytom V. E. číslo XXX, toho času nebohej a jej synovi K. Q., narodený XX.XX.XXXX, bytom V. E. číslo XXX, doklad „splnomocnenie na predaj nehnuteľností“, na základe ktorého v ich mene a bez ich vedomia podpísala dňa 07.02.2006 kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol predaj nehnuteľností nachádzajúcich sa na liste vlastníctva číslo XXX, katastrálneho územia obce V.E. E., ktoré sú vedené na Katastrálnom úrade Nitra, Správa katastra Nové Zámky a to rodinný dom so súpisným číslom XXX, garáž so súpisným číslom XXX a zastavené plochy a nádvorí o celkovej výmere 921 m², následne od kupujúceho D. O., narodený XX.XX.XXXX, bytom P., C. R. číslo XX, prevzala kúpnu cenu vo výške 650.000,00 Sk, ktorú použila dosiaľ nezisteným spôsobom, pre vlastnú potrebu, čím spôsobila T. Q. a K. Q., škodu vo výške 21.576,05 €.“

Za to uložil obvinenej A. A. podľa § 221 ods. 3, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, pri zistení jednej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Trestného zákona a nezistení priťažujúcej okolnosti podľa § 37 Trestného zákona, a s použitím § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere jedného roka a súčasne podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona jej výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienčne odložil a určil podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona skúšobnú dobu vo výmere dvoch rokov.

Krajský súd v Nitre uznesením, sp. zn. 1To/101/2022, z 29. decembra 2022 podľa § 320 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 281 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie vedené proti obvinenej A. A..

Generálny prokurátor Slovenskej republiky podal dovolanie (č. l. 1201 a nasl. spisu), v ktorom konštatoval, že krajský súd porušil zákon v prospech obvinenej A. A. v § 320 ods. 1 písm. c), § 281 ods. 1, § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, a v § 122 ods. 10 Trestného zákona v spojení s § 10 ods. 15 Trestného poriadku. Podľa prokurátora je rozhodnutie prvostupňového súdu založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, čím bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Prokurátor v ďalšej časti uviedol nasledovné: „Krajský súd v Nitre v odôvodnení uznesenia uviedol, že k vzneseniu obvinenia v pôvodnej trestnej veci pre skutky spáchané od 25.02.2004 do 20.02.2006 došlo 08.03.2006. Je potrebné uviesť, že rozhodujúce je však to, kedy bolo vznesené obvinenie A. A. oznámené, a to nebolo skôr ako 08.03.2006, pričom dňom oznámenia obvinenia, teda najskôr 08.03.2006 došlo k prerušeniu pokračovania v páchaní pokračovacieho trestného činu podvodu. Je teda zrejmé, že žiadny zo skutkov uvedených v dvoch predmetných obžalobách okresného prokurátora nebol spáchaný po 08.03.2006, ale pred týmto dňom, a to od 29.04.2005 do 07.02.2006, teda pred vznesením obvinenia a najmä pred oznámením vznesenia obvinenia pre skutky, za ktoré bola obvinená A. A. odsúdená pôvodným rozsudkom. Krajský súd v Nitre tiež skonštatoval, že v tejto trestnej veci došlo k vzneseniu obvinenia 16.07.2009 pre skutok pod bodom 4 a 30.11.2008 pre skutky pod bodom 1 až 3, čo nie je úplná informácia, pričom Krajský súd v Nitre sa vôbec nezaoberal tým, kedy bolo pre tieto štyri skutky obvinenej oznámené obvinenie, čo je pre posúdenie, či došlo alebo nedošlo k prerušeniu pokračovania v páchaní pokračovacieho trestného činu rozhodujúce.

Z trestného spisu Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 3T/91/2012 je zrejmé, že za jednotlivé štyri čiastkové skutky bolo A. A. vznesené a oznámené obvinenie nasledovne.

- pre skutok pod bodom 1 (poškodená T. Q.) jej bolo 29.09.2009 vznesené obvinenie a 02.10.2009 oznámené obvinenie,
- pre skutok pod bodom 2 (poškodení F. P. a P. P.) jej bolo 30.06.2008 vznesené obvinenie a 04.07.2008 oznámené obvinenie,
- pre skutok pod bodom 3 (poškodený E. I.) jej bolo 30.11.2009 vznesené obvinenie a 09.12.2009 oznámené obvinenie,
- pre skutok pod bodom 4 (poškodení T. Q. a K. Q.) jej bolo 16.07.2009 vznesené obvinenie a

17.07.2009 oznámené obvinenie.

Nie je možné sa stotožniť s argumentom Krajského súdu v Nitre, že v napadnutom rozsudku uvádzané všetky štyri činy, opísané v oboch obžalobách, boli súčasťou skutku uvedeného v pôvodnom právoplatnom rozsudku, v ktorej veci obžalovaná výkon trestu ukončila, v rámci skúšobnej doby podmienenečného trestu odňatia slobody sa osvedčila a zahľadenie tohto odsúdenia bolo vyslovené, pričom následkom týchto skutočností nebolo možné uznať páchatel'a pre ďalšie čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu bez uloženia spoločného trestu podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona, nakoľko v tomto prípade sa nejednalo o ďalšie čiastkové útoky toho istého pokračovacieho trestného činu (ako to má na mysli § 122 ods. 13 Trestného zákona), ale tieto boli súčasťou pôvodného výroku o vine. Možno konštatovať, že ak § 8 Trestného zákona ustanovuje, že trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak, tak jednotlivé čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu je primárne z materiálneho hľadiska potrebné považovať za trestné činy v zmysle § 8 Trestného zákona, teda za protiprávne činy, ktorých znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ktoré sú až následne, sekundárne na základe § 122 ods. 10 Trestného zákona spájané do jediného pokračovacieho trestného činu. Jednotlivé čiastkové útoky tvoriace pokračovací trestný čin pritom „materiálne“ nestrácajú povahu protiprávneho činu v zmysle § 8 Trestného zákona, keďže ak by ju stratili, nebolo by ich možné považovať za súčasť pokračovacieho trestného činu. Aplikujúc uvedené závery vo vzťahu k hmotnoprávnemu vymedzeniu pojmu „skutok“ možno následne konštatovať, že kým z materiálneho hľadiska je možné jednotlivé čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu považovať za samostatné skutky, tak z formálneho hľadiska vychádzajúceho z konštrukcie pokračovacieho trestného činu zakotvenej v § 122 ods. 10 Trestného zákona, sa pokračovací trestný čin považuje za jediný skutok pozostávajúci z viacerých čiastkových útokov.“

Prokurátor zároveň vo svojom dovolaní v súvislosti s pokračovacím trestným činom poukázal aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 9/2017, zo 6. februára 2019, z ktorého v odôvodnení odcitoval časť. Zároveň poukázal na to, že Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, že v rámci Trestného poriadku sa zásada ne bis in idem vyplývajúca z čl. 50 ods. 5 ústavy, čl. 40 ods. 5 listiny, resp. z čl. 4 ods. 1 protokolu výslovne premieta do znenia § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku. S poukazom na uvedené a vychádzajúc zo znenia § 9 ods. 1 písm. e), § 9 ods. 3 a § 10 ods. 15 Trestného poriadku prokurátor konštatoval: „...pokiaľ ide o uplatnenie zásady ne bis in idem vo vzťahu k čiastkovému útoku pokračovacieho trestného činu, v slovenskom trestnom práve platí, že trestné stíhanie pre čiastkový útok pokračovacieho trestného činu nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak ide o osobu, proti ktorej sa skoršie stíhanie pre ten istý čiastkový útok pokračovacieho trestného činu (t. j. pre rovnaké faktické konanie) skončilo právoplatným rozsudkom súdu alebo bolo právoplatne zastavené, podmienene zastavené a obvinený sa osvedčil alebo sa skončilo schválením zmieri a zastavením trestného stíhania, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené. Trestné stíhanie teda možno viesť len vo zvyšnej časti pokračovacieho trestného činu, t. j. trestné stíhanie možno viesť len vo vzťahu k ostatným čiastkovým útokom pokračovacieho trestného činu, vo vzťahu ku ktorým sa skoršie stíhanie neskončilo právoplatným rozsudkom súdu alebo nebolo právoplatne zastavené nebolo podmienene zastavené a obvinený sa osvedčil alebo sa neskončilo schválením zmieri a zastavením trestného stíhania.“

V súvislosti s uvedeným prokurátor poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Tdo 58/2014, z 24. februára 2015 a ďalej dodal: „...čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, hoci spáchaný v období páchania iných čiastkových útokov, za ktoré bola obvinená A. A. už právoplatne odsúdená (rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky z 27.03.2008 sp. zn. 1T/28/2008), nie je rovnakým faktickým konaním (za ktoré už bola odsúdená), naopak, je osobitným skutkom, iným, ďalším čiastkovým útokom pokračovacieho trestného činu, za ktorý obvinená doposiaľ odsúdená nebola. Ako už bolo uvedené, každý čiastkový útok pokračovacieho trestného činu možno samostatne považovať za trestný čin, aj napriek tomu, že v zmysle hmotnoprávnej úpravy sa trestnosť všetkých čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu posudzuje ako jeden trestný čin. Podmienka spoločného posudzovania sa použije v prípadoch, ak všetky čiastkové útoky toho istého páchatel'a spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť, najmä jednotiaci zámer páchatel'a spáchať uvedený trestný čin. V prípade obvinenej A. A. bola táto podmienka tak v objektívnej, ako aj v subjektívnej súvislosti v plnom rozsahu naplnená. Ak teda Okresný súd Nové Zámky obvinenú právoplatne odsúdil (rozsudkom z 27.03.2008 sp. zn. 1T/28/2008) za

niektoré čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu, ktorý z hľadiska hmotného práva tvorí stále iba jeden skutok, resp. jeden trestný čin, môže byť táto páchatelka stíhaná a odsúdená za ďalšie útoky tohto pokračovacieho trestného činu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti možno prijať záver, že napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Nitre z 29.12.2022 sp. zn. 1To/101/2022-1173 je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, čím bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Uvedené porušenie zákona zásadne ovplyvnilo postavenie obvinenej v konaní, pretože v prípade zákonného aplikovania § 122 ods. 10 Trestného zákona v spojení s § 10 ods. 15 Trestného poriadku by nedošlo k zastaveniu jej trestného stíhania.“

Na podklade vyššie uvedeného prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením krajského súdu bol porušený zákon v § 320 ods. 1 písm. c), § 281 ods. 1, § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, a v § 122 ods. 10 Trestného zákona v spojení s § 10 ods. 15 Trestného poriadku, a to v prospech obvinenej A. A. Zároveň, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil uznesenie krajského súdu a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Krajskému súdu v Nitre, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Tibora Šuláka vyjadrila obvinená A. A. (č. l. 1217 - 1218 spisu), ktorá uviedla nasledovné: „Poukazujem na § 122 odsek 10 Trestného poriadku, podľa ktorého sú všetky čiastkové útoky toho istého trestného činu súčasťou jedného pokračujúceho trestného činu. Ak toto ustanovenie naďalej platí, potom sa javí rozhodnutie Krajského súdu v Nitre v súlade so zákonom. Aj dielčie útoky, pre ktoré bola obvinená žalovaná druhou obžalobou, sú súčasťou jedného a toho istého pokračujúceho trestného činu, pričom bola za časť skutku už právoplatne odsúdená, mám za to, že nie je možné pokračovať v konaní o týchto dielčích útokoch, pretože o skutku, ktorý je súčasťou a pokračovacím trestným činom toho istého trestného činu bolo rozhodnuté. Preto zastávam názor, že nie je možné už o týchto dielčích útokoch rozhodovať. Pripustením rozhodovania o týchto dielčích útokoch sa pripúšťa skutočnosť, že ak nie je v jednom prípade žalovaná osoba pre všetky dielčie útoky, potom útoky novo zistené orgánom činným v trestnom konaní prestávajú byť súčasťou jedného pokračujúceho trestného činu, ale majú povahu samostatných trestných činov. Všetky dielčie skutky, a to aj tie, ktoré sú predmetom novej obžaloby, sú spáchané pred vznesením prvého obvinenia pre tento pokračujúci trestný čin. Teda tým, že časť pokračovacieho trestného činu bola už právoplatne skončená odsudzujúcim rozsudkom, ktorým bol uložený obvinenej trest, ktorý aj čiastočne vykonala, pričom z výkonu trestu bola podmienene prepustená a v skúšobnej dobe sa osvedčila, navyše bolo jej toto odsúdenie uznesením Okresného súdu v Komárne zahladené, rozhodovalo sa o celom skutku, nie iba o jeho časti. Možno však pripustiť, že o tejto časti dielčích útokov, ktoré obsahuje druhá obžaloba, sa nerozhodovalo. Neobsahuje ich ani predchádzajúci rozsudok Okresného súdu v Nových Zámkoch, ktorým bola obvinená uznaná vinnou pre zločin podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona. Keď však už bolo rozhodnuté o pokračovacom trestnom čine, nie je možné konať o ďalších dielčích útokoch, ak už bolo rozhodnuté o zahladení tohto rozhodnutia.

Podľa článku 5 odstavce 5 Ústavy SR nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý už bol právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby. Táto zásada nevylučuje uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov v súlade so zákonom. Podľa § 122 odsek 10 Trestného zákona za pokračovací trestný čin sa považuje, ak páchatel pokračoval v páchaní toho istého trestného činu. Trestnosť všetkých čiastkových útokov sa posudzuje ako jeden trestný čin, ak všetky čiastkové útoky toho istého páchatela spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť, najmä jednotiaci zámer páchatela spáchať uvedený trestný čin. Bolo by to porušením zásady ne bis in idem (nie dvakrát o tom istom). Je síce pravdou, že o dielčích útokoch uvedených v druhej žalobe nebolo pôvodným rozsudkom rozhodnuté, ale dielčie útoky tohto skutku tvoria súčasť jedného pokračujúceho trestného činu, o ktorom už bolo rozhodnuté. Pokiaľ ide o argumentáciu, že ustanovenie § 9 odsek 2 Trestného poriadku umožňuje aj v takomto prípade stíhať osobu aj v prípade, že už za čiastkové útoky bola odsúdená, mám za to, ak ide o jeden pokračovací trestný čin, ktorého súčasťou sú aj dielčie útoky toho istého trestného činu žalované v druhej žalobe, potom obvinená už bola raz za tento skutok odsúdená a pre nemožnosť uloženia spoločného trestu by mal byť jej uložený nový trest, teda dvakrát by bola odsúdená pre jeden pokračovací trestný čin a aj dvakrát potrestaná. Nie je sporné, že ide o jeden pokračovací trestný čin. Taký postup, že by bola obvinená ešte raz odsúdená a potrestaná pre

ten istý pokračovací trestný čin, pre ktorý už bola v skoršom konaní odsúdená, je v rozpore so zásadou ne bis in idem. Preto dovolanie navrhujem zamietnuť.“

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], osobou oprávnenou na podanie dovolania [§ 369 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku) a že podané dovolanie spĺňa obligatórne náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku).

Nezistiac dôvody pre odmietnutie dovolania podľa § 382 Trestného poriadku najvyšší súd viazaný jeho dôvodmi (§ 385 ods. 1 Trestného poriadku) následne preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, voči ktorému podal generálny prokurátor dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré rozhodnutiu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie generálneho prokurátora je dôvodné, a to na podklade nasledovných právnych úvah.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávnych chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V porovnaní s dôvodmi, ktoré opodstatňujú podanie odvolania, sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť súdneho rozhodnutia v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Preto sú možnosti podania dovolania - vrátane dovolacích dôvodov - striktne obmedzené, aby sa potenciálne „širokým“ uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala v rámci konania pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako ďalšie odvolanie.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a podobne.

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, je dovolací súd viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie, pričom nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania skôr vo veci konajúce a rozhodujúce súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Preto platí, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa môže generálny prokurátor v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové.

Pre účely tohto dovolacieho konania je teda nevyhnutné v súlade so zákonným obmedzením prieskumu správnosti a úplnosti zisteného skutkového stavu [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, časť vety za bodkočiarkou] vychádzať z nemenných skutkových zistení okresného súdu, ktoré krajský súd prebral ako podklad pre svoje rozhodnutie.

Generálny prokurátor podaným dovolaním vo svojej podstate namieta vo vzťahu k hmotnoprávnemu vymedzeniu pojmu „skutok“, že kým z materiálneho hľadiska je možné jednotlivé čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu považovať za samostatné skutky, tak z formálneho hľadiska vychádzajúceho z konštrukcie pokračovacieho trestného činu zakotvanej v § 122 ods. 10 Trestného zákona, sa pokračovací trestný čin považuje za jediný skutok, pozostávajúci z viacerých čiastkových útokov, čím podľa jeho názoru malo dôjsť k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci a k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto odkazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 9/2017, zo 6. februára 2019, na ktorý poukázal aj dovolateľ: „Pred rekodifikáciou slovenského trestného práva z roku 2005 bolo hmotnoprávne i procesnoprávne chápanie pojmu „skutok“ v súvislosti s pokračovacím trestným činom jednotné - t. j. v trestnom práve hmotnom, ako aj v trestnom práve procesnom sa pokračovací trestný čin považoval za formálne jeden skutok, ktorý pozostával z viacerých čiastkových útokov. Praktickým dôsledkom tohto jednotného chápania pojmu „skutok“ v súvislosti s pokračovacím trestným činom bolo to, že v prípade, ak orgány činné v trestnom konaní zistili ďalší čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, za ktorý už bol predtým páchateľ právoplatne odsúdený, bolo možné toto odsúdenie zmeniť len prostredníctvom mimoriadneho opravného prostriedku - obnovy konania.

V rámci rekodifikácie slovenského trestného práva z roku 2005 sa v súvislosti s pokračovacím trestným činom zaviedol dualizmus v chápaní pojmu „skutok“. Kým hmotnoprávne chápanie pojmu „skutok“ vo vzťahu k pokračovaciemu trestnému činu zostalo aj po rekodifikácii nezmenené, a teda pokračovací trestný čin sa naďalej v zmysle § 122 ods. 10 Trestného zákona považuje za formálne jeden skutok, ktorý pozostáva z viacerých čiastkových útokov, k zmene došlo v procesnoprávnom chápaní pojmu „skutok“ v súvislosti s pokračovacím trestným činom, a s účinnosťou od 1. januára 2006 sa z procesnoprávneho hľadiska hľadá na každý čiastkový útok pokračovacieho trestného činu ako na samostatný skutok, ak nie je uvedené inak. Toto procesnoprávne poňatie odlišné od hmotnoprávneho poňatia sa následne premietlo aj do § 9 ods. 2 Trestného poriadku (v súčasnosti § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku), podľa ktorého, ak sa týka dôvod neprípustnosti trestného stíhania (vymedzený v § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku) niektorého z čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu, nebráni to, aby sa vo zvyšnej časti takého činu viedlo trestné stíhanie. Právoplatné rozhodnutie súdu o jednom čiastkovom útoku teda nevytvára prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku. Inak povedané, právoplatné odsúdenie za niektorý z čiastkových útokov toho istého pokračovacieho trestného činu, ktorý sa z hmotnoprávneho hľadiska považuje za formálne jeden skutok, nebráni tomu, aby bol neskôr ten istý páchateľ trestne stíhaný a odsúdený za iné ďalšie čiastkové útoky tohto pokračovacieho trestného činu.

Pri posudzovaní totožnosti činu/skutku (idem) nie je smerodajná skutočnosť, že v zmysle § 122 ods. 10 Trestného zákona sa jednotlivé čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu formálne právne kvalifikujú ako jeden pokračovací trestný čin. Ide totiž „len“ o jednotu právnú, ktorej chýba reálny materiálny základ, keďže jednotlivé čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu sú od seba navzájom oddeliteľné v čase i v priestore, pričom každý jeden z nich samostatne naplňuje skutkovú podstatu trestného činu, a teda z materiálneho hľadiska nejde o rovnaké faktické konania, ktoré by sa zo

skutkového hľadiska zhodovali.

Z uvedeného zároveň vyplýva, že pokiaľ slovenské trestné právo od svojej rekodifikácie z roku 2005 zaviedlo vo vzťahu k pokračovaciemu trestnému činu dichotómiu v chápaní pojmu „skutok“, kde v hmotnoprávnom zmysle sa pokračovací trestný čin naďalej považuje formálne za jeden skutok, kým v procesnoprávnom zmysle sa materiálne na každý čiastkový útok pokračovacieho trestného činu hľadá ako na samostatný skutok, tak platí, že na účely zásady ne bis in idem je pri posudzovaní totožnosti činu/skutku potrebné vychádzať z materiálneho chápania pojmu „skutok“ v procesnoprávnom zmysle, keďže práve pre toto procesnoprávne chápanie pojmu „skutok“ je podstatnou faktická stránka činu, nie jeho právna kvalifikácia.“

Dovolací súd sa tiež stotožnil s tvrdením dovolateľa: „...čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, hoci spáchaný v období páchania iných čiastkových útokov, za ktoré bola obvinená A. A. už právoplatne odsúdená (rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky z 27.03.2008 sp. zn. 1T/28/2008), nie je rovnakým faktickým konaním (za ktoré už bola odsúdená), naopak, je osobitným skutkom, iným, ďalším čiastkovým útokom pokračovacieho trestného činu, za ktorý obvinená doposiaľ odsúdená nebola. Ako už bolo uvedené, každý čiastkový útok pokračovacieho trestného činu možno samostatne považovať za trestný čin, aj napriek tomu, že v zmysle hmotnoprávnej úpravy sa trestnosť všetkých čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu posudzuje ako jeden trestný čin. Podmienka spoločného posudzovania sa použije v prípadoch, ak všetky čiastkové útoky toho istého páchatel'a spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť, najmä jednotiaci zámer páchatel'a spáchať uvedený trestný čin. V prípade obvinenej A. A. bola táto podmienka tak v objektívnej, ako aj v subjektívnej súvislosti v plnom rozsahu naplnená. Ak teda Okresný súd Nové Zámky obvinenú právoplatne odsúdil (rozsudkom z 27.03.2008 sp. zn. 1T/28/2008) za niektoré čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu, ktorý z hľadiska hmotného práva tvorí stále iba jeden skutok, resp. jeden trestný čin, môže byť táto páchatel'ka stíhaná za ďalšie útoky tohto pokračovacieho trestného činu.

Okresný súd na stranách 15 až 16 písomného rozsudku správne poukázal na rozsudok najvyššieho súdu 2 Tdo 58/2014, ktorý sa premietol do zjednocujúceho stanoviska R 84/2015. Pre rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu je právne záväzný a nemožno ho obísť. Odôvodnenie uvedeného rozhodnutia na stranách 9 až 11 dáva odpovede na všetky sporné otázky, preto je nevyhnutné na ne bez odchýlok poukázať.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že dovolanie generálneho prokurátora je dôvodné s odkazom na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, a preto rozhodol, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Úlohou Krajského súdu v Nitre bude v konaní po zrušení napadnutého rozhodnutia zohľadniť vyššie uvádzané závery, v zmysle toho aj postupovať a opätovne rozhodnúť o odvolaniach prokurátora a obžalovanej.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.